

PS

ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Avdelningen har kommit på tanken på att återkomma, denna gång med bidrag av den längd som är alldeles särskilt välkommen. (Då förmultningshögen någonstans på föreståndarens bord börjat närmar sig samma nivå som grundvattnet är det hög tid för den ansvarsmedvetne baklängesbläddraren att vässa sin ordbehandlare och färdigställa det länge påtänkta bidraget.)

Själv har föreståndaren denna vecka hamnat i filosofiskt tänkande, såpass ingående faktiskt att han nätt och jämt har hunnit färdigställa spalten och dessutom ådragit sig en släng av huvudvärk. Ämnet för hans funderingar är tidens tendenser till förmänskligande av maskinerna och förtingligande av människorna.

För att börja med det förstnämnda läser han i bladet om den framtida konverserande bankautomaten och hör i radion om den tydliga helt nutida australiska självmordsmaskinen. Den förstnämnda har visserligen sina fördelar för synskadade, men å andra sidan kan det inte annat än se ut som en tanke att den förmodligen kommer att hamna på gaveln till ett stängt och bortrationaliserat bankkontor. Och för övrigt, vad förväntas man säga till en sådan mackapär?

Självmodersmaskinen är i föreståndarens ögon det yttersta tecknet på tendensen att gömma obehagligheter bakom något slags obestämd och obeveklig teknisk utveckling. Men maskiner gör ingenting av sig själva, de konstrueras och programmeras till att bete sig som någon har tänkt sig. Bakom denna skenbart objektiva apparat döljer sig alltså ingenting annat än människor som inte vill ge sig in i ett öppet moraliskt/etiskt ställningstagande.

Kanske är det mänskligt att vara så omänsklig? hinner föreståndaren tänka innan huvudvärken slår på allvar.

För övrigt har avdelningsföreståndaren alltid hyst en viss skepsis till djurförsök, inte så mycket av de vanligaste skälen utan just på de grunder som flygmedicinare Karlmar anför i dagens mest lagom korta bidrag. Det är trots allt skillnad mellan möss och människor, liksom mellan människor och maskiner.

Hur det är med möss och maskiner återstår att reda ut när huvudvärken släppt.

Avdelningen släpper inte tanken på att återkomma.

Barbiedockan – endokrinologiskt sjuk?

Barbie och Ken, de två populära dockorna, har under många år väckt irritation bland barnexperter såsom varande olämpliga, orimliga och orealistiska amerikanska drömmoller för barn.

Att dessa två spolförmiga dockor dessutom utgör en potentiell fara för anorektisk kroppsfixering visade Kelly Brownell från Philadelphia för några år sedan, när han mätte längd, midja, höft, hals och axelbredd hos Barbie och Ken och sedan transformerade dessa proportioner till normalviktiga kvinnor och män.

För att en kvinna i tjuogaårsåldern

Doktors arytm

Senaste tiden hade jag känt att något var fel. Synbarligen utan ansträngning kunde pulsen åka upp till mycket höga frekvenser. Detta ställde till svåra problem för mig, men framför allt för min huvudman. Jag blev mycket lynnig och svårstyrd.

Den psykosociala anamnesen penetrerades utan att något signifikant hittades. Lutade åt något somatiskt. Kanske en ex juvantibus-medicinering med något antiarytmikum? Fortsatt expectans?

Nej, expertråd skulle inhämtas. Specialist kontaktades. Bokad tid kunde erhållas om några dagar. Då problemet bedömdes vara av akut karaktär ordnades en jourtid nästa dags morgon.

Trots den tidiga timmen rådde det full aktivitet vid min ankomst. Flertalet verkade vara icke akuta besök. Såg inte till några fler jourfall.

»Bäst att öppna och titta efter», sa kirurgen och gjorde en snabb torakotomi.

Felet lokaliserades snabbt. En luftfistel hade uppstått på en bronk. Gensen var oklar, sannolikt hade redan från början funnits ett locus minoris resistentiae i detta område. Skadan var för stor för en enkel bronkoplastik och en allograf transplantation utfördes komplikationsfritt. Jag skrevs ut med förmaning att komma på återbesök en vecka senare för kompletterande undersökningar.

Nu mår jag bra igen. Sedan förgasarens vacuumslang blivit utbytt, har min huvudman, den bilägande doktorn, återigen ett pålitligt och lättmanövrerat fordon.

Ulf Sahlin
Norrköping

skulle ha en chans att likna Barbie hade hon t ex behövt sträcka på halsen minst 10 cm och tappa omkring 20 cm runt midjan – ett fullkomligt orealistiskt och orimligt företag. Informationen finns faktiskt publicerad i en psykologisk tidskrift!

Kens humana motsvarighet hade behövt bygga ut axlarna betydligt för att komma i närheten av den procentuella axelbredden hos dockan och dessutom krympa rejält om magen.

Nyligen kommer ytterligare ett avslöjande om de morfologiska ofullkomligheterna hos Barbie. Scofield AN, Scofield AK och Scofield RH, uppenbarligen en amerikansk läkarfamilj i Oklahoma, har publicerat en rapport om Barbies grava hirsutism i *Journal of Irreproducible Results* (JIR 1996; 41: 6). Upptakten är det faktum att den mellersta, uppenbarligen rätt unga, författaren (Amanda) fick en Barbiedocka, som pappa Hal (endokrinolog) närmare undersökte sedan modern Nicole påtalat Barbies egendomliga hårfäste.

En kontroll av 50 andra Barbiedockor visade att grav facial hirsutism var relativt ovanligt i populationen, men trots allt återfanns det kliniska fyndet hos 10 procent av dockorna.

Försök att klarlägga bakomliggande hormonella orsaker visade sig inte fruktbara. Redan tidigare i litteraturen har man påtalat att många amerikanska dockor saknar yttre genitalia, men någon hållpunkt för Turners syndrom fanns ej hos Barbie.

Stephan Rössner
Stockholm

Referens till preferens

Nya rön funna efter omfattande studier!

Med anledning av en artikel i bilagan [1] vill jag påpeka att rättstudier visat att människan företrädesvis är ute nattetid, går på fyra ben och tycker mycket om ost!

K-E Karlmar
Linköping

Referens

1. Ernulf K, Innala S. Rättor har knappast en sexuell orientering! Alltför långtgående generaliseringar om djurs beteende. *Läkartidningen* 1996; 93: 3157-8.